

PHƯƠNG ÁN
Phòng, chống đói, rét và dịch bệnh cho đàn vật nuôi
trong vụ đông - xuân 2019-2020

Theo nhận định của Trung tâm Dự báo khí tượng thủy văn Trung ương, tình hình thời tiết vụ đông năm 2019 sẽ có khả năng diễn biến phức tạp, khó lường, rét đậm, rét hại kéo dài; trong khi đó công tác chăm sóc, nuôi dưỡng, chuẩn bị dự phòng thức ăn cho đàn vật nuôi (trâu, bò) ở một số địa phương chưa được người chăn nuôi thường xuyên quan tâm; việc chấp hành tiêm phòng các loại vắc xin bắt buộc cho vật nuôi ở một số hộ chăn nuôi còn chưa được chú trọng; đói, rét và dịch bệnh phát sinh là những nguyên nhân gây thiệt hại không nhỏ cho sản xuất chăn nuôi.

Để chủ động phòng chống nhằm hạn chế thấp nhất thiệt hại do thiên tai, dịch, bệnh gây ra, đẩy mạnh phát triển chăn nuôi, hoàn thành chỉ tiêu kế hoạch giao hàng năm, Sở Nông nghiệp và PTNT xây dựng Phương án phòng, chống đói, rét, dịch bệnh cho vật nuôi vụ đông - xuân 2019-2020 cụ thể như sau:

I. MỤC TIÊU

1. Mục tiêu chung

Tuyên truyền, vận động người chăn nuôi bảo vệ đàn gia súc, gia cầm; chủ động phòng, chống dịch bệnh, đói, rét, trong điều kiện thời tiết bất lợi của vụ đông-xuân 2019-2020, giảm thiểu tới mức thấp nhất thiệt hại, nâng cao thu nhập cho hộ chăn nuôi, góp phần giảm nghèo bền vững.

2. Mục tiêu cụ thể

Đảm bảo số hộ chăn nuôi trâu, bò có dự trữ đủ thức ăn thô xanh (*mỗi hộ chăn nuôi trâu, bò có tối thiểu 01 cây rom, hoặc nhà chứa rom*), sử dụng cỏ voi, cỏ VA06, tận dụng thân lá cây ngô, ngọn mía,... để ủ chua thức ăn cho trâu bò, đặc biệt là các mô hình chăn nuôi trâu, bò vỗ béo theo chuỗi liên kết. Biết cách chế biến, bảo quản thức ăn cho trâu, bò trong mùa khan hiếm thức ăn.

Các hộ chăn nuôi phải có chuồng trại cho trâu, bò ở trong mùa đông. Thực hiện nuôi nhốt trâu, bò tại chuồng khi nhiệt độ giảm xuống dưới 12°C.

Duy trì phát triển tốt đàn trâu, bò được hỗ trợ từ các nguồn chính sách của tỉnh và các tổ chức hỗ trợ đầu tư cho phát triển chăn nuôi đại gia súc như: Chương trình hỗ trợ bò cái giống của Công ty cổ phần giấy An Hòa cho xã Kim Bình huyện Chiêm Hóa; chương trình hỗ trợ bò cái giống giống của Tập đoàn VinGroup cho 03 huyện Lâm Bình, Na Hang và Hàm Yên; chương trình vay vốn mua trâu theo Nghị quyết số 12/2014/NQ-HĐND ngày 22/7/2014 của Hội đồng nhân dân tỉnh về

cơ chế, chính sách hỗ trợ sản xuất hàng hoá đối với một số cây trồng, vật nuôi trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang; chương trình hỗ trợ bò cái nuôi sinh sản của Hiệp hội Doanh nghiệp tỉnh Tuyên Quang cho 02 huyện Hàm Yên và Yên Sơn; chương trình hỗ trợ bò cái nuôi sinh sản của Bộ Nông nghiệp và PTNT cho xã Thái Bình huyện Yên Sơn,...

Thường xuyên giữ gìn vệ sinh chuồng trại và đảm bảo tối đa số vật nuôi trong diện phải tiêm phòng được tiêm phòng vắc xin phòng các bệnh truyền nhiễm theo quy định.

II. NỘI DUNG

1. Công tác tiêm phòng và phòng, chống dịch bệnh cho đàn vật nuôi

Tổ chức thực hiện có hiệu quả Kế hoạch số 03/KH-UBND ngày 08/01/2019 của UBND tỉnh về việc phòng, chống bệnh động vật, thủy sản năm 2019 trên địa bàn tỉnh Tuyên Quang; Kế hoạch số 23/KH-SNN ngày 01/3/2019 của Sở Nông nghiệp và PTNT về việc tiêm phòng cho đàn gia súc, gia cầm năm 2019; Văn bản số 1624/SNN-CNTY ngày 10/10/2019 của Sở Nông nghiệp và PTNT về việc tăng cường đơn đốc công tác tiêm phòng cho đàn gia súc, gia cầm vụ thu - đông năm 2019.

2. Công tác phòng chống đói, rét

2.1. Về chuồng trại

Hộ chăn nuôi cần có chuồng trại theo kết cấu chắc chắn, kiên cố để chăn nuôi ổn định, lâu dài. Xây chuồng theo hướng đông nam, tránh gió lùa, mưa ướn. Chuồng có hệ thống thoát nước, hố chứa chất thải, nền luôn khô ráo, sạch sẽ, có chất độn chuồng sạch, không trơn trượt, ẩm mốc; thường xuyên vệ sinh, tiêu độc khử trùng chuồng trại và phát quang các bụi cây rậm, khơi thông hệ thống rãnh thoát nước khu vực xung quanh chuồng nuôi; chuẩn bị dự phòng bạt, phen nứa... để khi nhiệt độ xuống mức rét đậm, rét hại dùng để quây xung quanh chuồng nuôi che chắn cho trâu, bò.

Những hộ chăn nuôi với số lượng lớn thả trên rừng, trong khu lòng hồ thủy điện Tuyên Quang không đưa trâu, bò về nhà thì phải làm lán tạm ở những nơi ít gió lùa để đưa trâu, bò về trong mùa đông; tuyệt đối không thả rông gia súc trong những ngày mưa rét, nhiệt độ xuống thấp dưới 12°C.

2.2. Về chăm sóc, nuôi dưỡng

Khẩu phần ăn của trâu, bò trưởng thành bình quân 20-30 kg thức ăn thô/con/ngày, 0,5-1kg cám các loại, cho uống nước sạch pha với muối (20-30g muối/con/ngày). Chăm sóc tốt cho số trâu, bò già yếu và bê, nghé non mới sinh.

** Khi nhiệt độ thời tiết từ 12 °C đến dưới 15°C*

- Về chăm sóc, nuôi dưỡng: Tăng cường chế độ chăm sóc, nuôi dưỡng, cân đối khẩu phần ăn phù hợp, đủ dinh dưỡng để đảm bảo sức khoẻ cho đàn trâu, bò có sức chống rét, bệnh tật.

- Về chuồng trại: Dùng phen nứa, bạt che chắn chuồng nuôi đảm bảo không bị gió lùa, mưa hắt vào chuồng; thường xuyên vệ sinh sạch sẽ, giữ khô nền chuồng phải có chất độn khô ráo đủ ấm, buổi tối đưa trâu, bò về chuồng, không được buộc

trâu bò ở gốc cây, bờ rào hoặc thả rông quanh nhà làm cho trâu bò bị tiêu hao nhiều năng lượng cho việc chống rét; đối với các hộ gia đình chưa có điều kiện làm chuồng thì phải làm lán tạm hoặc các hộ nuôi trâu, bò cùng khu vực chăn thả có thể liên kết cùng nhau làm lán tạm để nhốt trâu, bò.

** Khi nhiệt độ thời tiết xuống dưới 12°C*

Tuyên truyền, vận động người chăn nuôi dồn trâu, bò về nuôi nhốt tại chuồng, lán tạm, tuyệt đối không thả rông tự do ngoài đồng, ngoài bãi chăn thả, trên rừng qua đêm.

Cho trâu, bò nghỉ làm việc và cho ăn đảm bảo đầy đủ dinh dưỡng, tăng khẩu phần thức ăn tinh của trâu, bò lên khoảng từ 1-2kg/con/ngày để bổ sung năng lượng giúp trâu, bò chống lại giá rét. Chú ý cho trâu, bò ăn thức ăn thô trước rồi sau đó mới cho ăn thức ăn tinh, cho uống đủ nước sạch pha với muối (20-30g muối/con/ngày).

Có thể thực hiện các biện pháp chống rét cho trâu, bò bằng cách dùng chăn, bao tải khoác cho trâu, bò, hoặc có thể dùng bóng điện, đốt than củi, trâu để sưởi ấm cho trâu, bò đặc biệt là bê, nghé.

Thường xuyên theo dõi diễn biến tình hình sức khỏe đàn trâu, bò, trường hợp có trâu, bò chết, chủ hộ chăn nuôi có trách nhiệm báo cho cán bộ chăn nuôi và thú y xã xác minh đồng thời có báo cho thôn, xã lập biên bản báo cáo UBND huyện theo quy định.

2.3. Dự phòng, chuẩn bị thức ăn thô xanh cho đàn trâu, bò

Hướng dẫn người chăn nuôi trồng cây ngô dày đảm bảo diện tích (khoảng 300 m²/1 con trâu, bò trưởng thành), chăm sóc số diện tích cây thức ăn (cỏ voi, cỏ ghinê, cỏ VA06...) để có đủ thức ăn cho trâu, bò; tận dụng triệt để nguồn phế phẩm nông nghiệp như rơm, rạ, thân cây ngô, lá mía để chế biến, dự trữ thức ăn bằng phương pháp ủ chua hoặc phơi khô đánh thành cây (cây rơm) để sử dụng cho đàn trâu, bò ăn trong vụ đông.

III. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Chi cục Chăn nuôi và Thú y

- Đôn đốc, kiểm tra, tổ chức thực hiện tốt công tác tiêm vắc xin phòng các bệnh truyền nhiễm cho trâu, bò trong vụ thu - đông năm 2019.

- Phối hợp chặt chẽ với UBND các huyện, thành phố trong việc chỉ đạo Trung tâm dịch vụ nông nghiệp theo dõi diễn biến tình hình dịch bệnh gia súc trên địa bàn cụ thể:

+ Tham mưu cho UBND huyện, thành phố xây dựng phương án phòng, chống đói, rét, dịch, bệnh cho đàn vật nuôi trong vụ đông - xuân 2019-2020 trên địa bàn đảm bảo phát hiện sớm, ngăn chặn kịp thời khi có dịch bệnh xảy ra.

+ Phân công cán bộ phụ trách địa bàn theo dõi, giám sát chặt chẽ tình hình dịch, bệnh gia súc, gia cầm tại cơ sở; đối với thủy sản giám sát chặt chẽ môi trường và dịch bệnh thủy sản, đặc biệt đối với các cơ sở sản xuất con giống, vùng nuôi trồng thủy sản tập trung. Kịp thời phát hiện khi có dịch, bệnh xảy ra và báo cáo

ngay về Chi cục Chăn nuôi và Thú y để có biện pháp không chế kịp thời, không để lây lan ra diện rộng.

+ Tổ chức lấy mẫu kiểm tra khi nghi ngờ có dịch bệnh phát sinh mà chưa xác định chính xác. Nếu phát hiện có gia súc, gia cầm nghi bị nhiễm bệnh phải áp dụng các biện pháp chống dịch khẩn cấp nhằm bao vây, không chế và dập dịch không để lây lan rộng.

- Kiểm tra đôn đốc việc thực hiện phương án phòng, chống đói rét, dịch, bệnh cho đàn vật nuôi, tổng hợp báo cáo cho Sở Nông nghiệp và PTNT.

2. Trung tâm Khuyến nông

- Phối hợp với Đài Phát thanh và Truyền hình tỉnh, Báo Tuyên Quang thông tin kịp thời về diễn biến tình hình thời tiết, khí hậu trên địa bàn tỉnh để người chăn nuôi biết và chủ động phòng, chống rét cho gia súc.

- Xây dựng chương trình Khuyến nông để tuyên truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng cho người chăn nuôi thực hiện các biện pháp chủ động phòng, chống đói, rét, bệnh, dịch để đảm bảo an toàn sức khỏe cho vật nuôi, ổn định phát triển kinh tế. Phối hợp với UBND các huyện, thành phố chỉ đạo Trung tâm dịch vụ nông nghiệp hướng dẫn kỹ thuật trồng, chế biến, bảo quản và dự trữ thức ăn cho trâu, bò trong vụ đông.

3. Đề nghị Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố

- Chỉ đạo Phòng Nông nghiệp và PTNT các huyện, Phòng Kinh tế thành phố: Xây dựng phương án phòng, chống đói, rét và dịch, bệnh cho đàn trâu, bò cụ thể đến xã, thôn, bản phù hợp với từng cơ sở; đôn đốc, kiểm tra, giám sát công tác triển khai thực hiện tại cơ sở như: Chuẩn bị dự trữ thức ăn, chuồng trại, công tác tiêm phòng... để có biện pháp chỉ đạo, hướng dẫn kịp thời. Báo cáo tình hình chăn nuôi trâu, bò trên địa bàn huyện, thành phố về Ủy ban nhân dân tỉnh, đồng thời gửi Sở Nông nghiệp và PTNT để phối hợp trong công tác chỉ đạo.

- Chỉ đạo Ủy ban nhân dân các xã, phường, thị trấn: Kiện toàn Ban chỉ đạo phòng, chống đói, rét cho đàn trâu, bò trong vụ đông - xuân do Chủ tịch Ủy ban nhân dân các xã, phường, thị trấn làm Trưởng ban, các thành viên gồm khuyến nông xã, cán bộ chăn nuôi và thú y xã, mời các tổ chức đoàn thể, tổ trưởng tổ dân phố, trưởng thôn, bản tham gia để tuyên truyền, vận động, đôn đốc, hướng dẫn người chăn nuôi thực hiện các biện pháp cần thiết để phòng, chống đói, rét cho trâu, bò trong mùa Đông.

- Đôn đốc hộ chăn nuôi sửa chữa, xây dựng chuồng trại; đối với những khu vực chăn thả tập trung, các hộ chăn nuôi có thể chọn nơi ít gió lùa phối hợp cùng nhau để làm lán tạm hoặc quây thành khu cho trâu, bò ở vào những ngày rét đậm, rét hại.

- Vận động, hướng dẫn các hộ chăn nuôi trâu, bò dành đất để trồng cây thức ăn xanh, dự trữ rơm khô cho trâu, bò, mỗi hộ chăn nuôi tối thiểu phải có 01 cây rơm.

4. Đề nghị Đài Phát thanh và Truyền hình tỉnh, Báo Tuyên Quang

Thông tin kịp thời về diễn biến tình hình thời tiết khí hậu trên địa bàn tỉnh và phối hợp với ngành nông nghiệp xây dựng chương trình khuyến nông tuyên

truyền trên các phương tiện thông tin đại chúng cho người chăn nuôi trâu, bò thực hiện các biện pháp chủ động phòng, chống đói, rét, bệnh, dịch để đảm bảo an toàn sức khỏe cho vật nuôi, ổn định phát triển kinh tế.

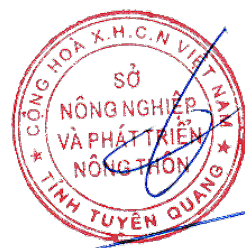
5. Đề nghị các Sở: Kế hoạch và Đầu tư, Tài chính; Mặt trận Tổ quốc tỉnh, các đoàn thể, đơn vị có liên quan phối hợp với Sở Nông nghiệp và PTNT, Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố trong công tác triển khai, thực hiện.

Trong quá trình triển khai thực hiện nếu có khó khăn, vướng mắc, đề nghị các đơn vị thông tin kịp thời với Sở Nông nghiệp và PTNT để phối hợp giải quyết./.

Nơi nhận:

- Cục Chăn nuôi;
- Cục Thú y; (Báo cáo)
- UBND tỉnh;
- Ủy ban nhân dân các huyện, thành phố;
- Các Sở: Tài chính, Kế hoạch và Đầu tư;
- Hội Nông dân tỉnh, Hội Cựu chiến binh tỉnh;
- Hội Liên hiệp phụ nữ tỉnh, Tỉnh đoàn Thanh niên;
- Đài Phát thanh - Truyền hình tỉnh, Báo Tuyên Quang;
- Lãnh đạo Sở;
- Chi cục Chăn nuôi và Thú y; (Thực hiện)
- Trung tâm Khuyến nông;
- Lưu: VT, CNTY.

(Phối hợp)

**KT. GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Nguyễn Đại Thành